

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121472029
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:6121472029.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a členov senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyiho v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, D., zastúpenej Mgr. Petrom Švarcom, advokátom so v Prievidzi, M. Falešníka 6, o zaplatenie 14.500,79 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 15. júla 2022, č.k. 6Csp/4/2022-135, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobcovi **p r i z n á v a** proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 14.483,99 eur, úrok v sume 777,02 eur, úrok v sume 1.612,50 eur, poplatky v sume 16,80 eur, úrok z omeškania v sume 1.268,46 eur, úrok vo výške 6,69 % ročne zo sumy 14.483,99 eur od 14.05.2021 do zaplatenia, najviac však do výšky 8.629,24 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 14.483,99 eur od 14.05.2021 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, s tým, že táto povinnosť v rozsahu plnenia pôvodne žalovanej /v 1. rade/ E. B., uložená platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 26Up/1504/2021 zo dňa 04.11.2021 zaniká. Výrokom II. žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaných (pôvodne žalovaná 1/ a žalovaná 2/) zaplatenia istiny 14.483,99 eur, úroku do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 777,02 eur, úroku 1.612,50 eur, poplatkov 16,80 eur a úroku z omeškania 1.268,46 eur a úroku vo výške 6,69 % ročne zo sumy 14.483,99 eur od 14.05.2021 do zaplatenia, najviac však do výšky 8.629,24 eur (11.018,76 - 777,02 - 1.612,50) a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 14.483,99 eur od 14.05.2021 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanými uzavrel zmluvu o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere dňa 19.12.2011, na základe ktorej poskytol žalovanej 1/ medziúver č. 2888109402 vo výške 18.000 eur. Žalovaná 1/ sa zaviazala splácať úroky z medziúveru mesačnou splátkou vo výške 100,35 eur splatnou vždy prvého dňa v mesiaci, ktorá bola v zmysle čl. II. zmluvy o úvere započítaná na dohodnuté 6,69 % p.a. úroky z medziúveru. Žalovaná 1/ mala pravidelné splátky 100,35 eur splatné k 15. dňu v mesiaci uhrádzať na účet stavebného sporenia. Žalovaná 1/ sa zároveň zaviazala vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 39,60 eur. Žalovaná 2/ prevzala ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí žalovaná 1/. Žalovaná 1/ úver riadne a včas nesplácala a žalobca ju listom zo dňa 05.09.2019 vyzval na doplatenie omeškaných splátok s poučením, že ak omeškané splátky nebudú doplatené, bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Pretože žalované omeškané splátky nedoplatili, žalobca ku dňu 08.10.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť

zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca dlžnú sumu ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vyčíslil na 16.702,51 eur. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalované vykonali vklady v celkovej výške 1.424,70 eur. Žalobca na výzvu súdu uviedol, že pri riadnom splácaní úveru by dlžníci zaplatili na úrokoch sumu 19.261,11 eur (najneskôr do 28.02.2034). Do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalované zaplatili na úrokoch 8.242,35 eur. Na úrokoch majú žalované zaplatiť ešte najviac 11.018,76 eur. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalobca už žiadnu úhradu nezapočítal na úroky, iba na istinu (z toho na sumu 777,02 eur vznikol žalobcovi nárok do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a na sumu 1.612,50 eur odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti do 13.05.2021). Dňa 04.11.2021 vydal Okresný súd Banská Bystrica pod sp. zn. 26Up/1504/2021-57 platobný rozkaz, ktorým žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Platobný rozkaz bol doručený obom žalovaným do vlastných rúk. Žalovaná 2/ podala voči platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor, čím sa platobný rozkaz zo zákona zrušil. Žalobca následne navrhol pokračovať v konaní v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z.z. a vec bola postúpená Okresnému súdu Prievidza. Vzhľadom k tomu, že žalovaná 1/ voči platobnému rozkazu odpor nepodal, platobný rozkaz nadobudol vo vzťahu k nej právoplatnosť dňa 26.11.2021 a konalo už len voči žalovanej 2/. Súd prvej inštancie po dokazovaní konštatoval, že zmluvný vzťah založený na základe zmluvy o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.12.2011 uzavretej medzi žalobcom ako veriteľom a pôvodne žalovanou 1/ ako dlžníkom a pôvodne žalovanou 2/ ako ručiteľkou spadá pod úpravu § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Stranami uzavretú zmluvu teda súd prvej inštancie posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Súd prvej inštancie preskúmal zmluvu z toho hľadiska, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Existenciu neprijateľných zmluvných podmienok však súd prvej inštancie v zmluve nevzhládol a za prijateľnú považoval aj dojednanú odplatu za poskytnutie úveru. Vzhľadom k tomu, že pôvodne žalovaná 2/ vzniesla v podanom odpore námietku premlčania, súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal dôvodnosťou tejto námietky. V konaní si strany dohodli možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru za predpokladu, že žalovaný bude v omeškaní s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace v zmysle § 506 Obchodného zákonníka (čl. XIX. bod 2 písm. a) všeobecných podmienok). Z výpisu z účtu medziúveru vyplýva, že žalovaní boli v omeškaní s úhradou splátok splatných dňa 16.03.2019. V roku 2019 boli celkové prijaté vklady vo výške 311,05 eur, z čoho sa uspokojili nezaplatené splátky za rok 2018 vo výške 158,16 eur, splátka za mesiac január 2019 vo výške 100,35 eur a čiastočne splátka za február 2019 vo výške 52,54 eur. Za rok 2019 zostali neuhradené splátky do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti splátky úrokov vo výške 777,02 eur (čiastočne splátka za február 2019 vo výške 47,81 eur, splátky za mesiac marec - september 2019 vo výške 702,45 eur a alikvotná splátka úroku za mesiac október vo výške 26,76 eur). Keďže žalované neuhradili splátky za mesiace marec - september 2019, boli listom zo dňa 05.09.2019 žalobcu upozornené na možnosť zosplatnenia úveru, pokiaľ nebudú dlžné splátky uhradené do 23.09.2019. Vzhľadom k tomu, že k úhrade v tejto lehote nedošlo, žalobca dňa 08.10.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Súd prvej inštancie preto ustálil, že k zosplatneniu úveru pri splnení podmienok podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka došlo v súvislosti so splátkou splatnou dňa 16.07.2019 (pretože s touto splátkou boli žalované v omeškaní viac ako 3 mesiace pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru). Trojročná premlčacia doba v dôsledku zosplatnenia úveru preto v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka začala plynúť odo dňa splatnosti tejto splátky (v súvislosti s ktorou došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti celého úveru), t.j. od 16.07.2019 a uplynula dňa 16.07.2022. Žalobca podal žalobu na súd dňa 25.01.2022, t.j. pred uplynutím premlčacej doby.

Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že po dokazovaní boli vyvrátené aj tvrdenia žalovanej o tom, že žalobca pred uzavretím zmluvy neskúmal bonitu žalovaných. Z predložených listinných dôkazov (potvrdenia o príjme zamestnancov, výplatných pásoch) vyplývalo, že žalobca pred uzavretím zmluvy so žalovanými dôsledne skúmal príjmové pomery žalovaných a títo sa mu javili dostatočne bonitní na to, aby úver dokázali splácať. Pôvodne žalovaná 1/ bola zamestnaná v spoločnosti F. G. H. a pôvodne žalovaná 2/ v spoločnosti D. F. I., J. v konkurze. Pôvodne žalovaná 2/ namietala, že podľa výpisu z účtu medziúveru zaplatili žalobcovi spolu 11.167,95 eur istiny, čím pôvodne žalovaná 1/ zostala žalobcovi dlžná na istine sumu 6.832,05 eur. K uvedenému súd uviedol, že sa jedná o špecifický druh úveru, tzv. medziúver, ktorý slúži do pridelenia cieľovej sumy na zmluve o stavebnom sporení. Medziúver je poskytovaný s tým, že sa bude prispievať aj na stavebné sporenie.

V priebehu trvania medziúveru bude stavebná sporiteľňa viesť dva separátne účty - sporiteľský účet, na ktorý sa prispieva v rámci stavebného sporenia a medziúverový účet, na ktorý sa vkladajú úroky a poplatky, vyplývajúce z poskytnutia medziúveru. Medziúver sa teda nespláca, platia sa len úroky z požičanej sumy (cieľovej čiastky) a poplatky súvisiace s medziúverom (najmä ročný poplatok za správu medziúverového účtu). V tomto prípade, keď žalované vykonávali vklady na účet medziúveru, tak v podstate splácali len úroky z medziúveru (samotné úroky z úveru predstavovali čiastku 19.261,11 eur) a nie istinu (18.000 eur). Preto sa istina neznižovala, aj

keď žalované vykonávali vklady. Hoci teda žalované vykonali vklady v sume 11.167,95 eur (tak ako tvrdí pôvodne žalovaná 2/ v odpore), zaplatili len úroky z medziúveru - v sume 8.242,35 eur (ostatná suma sa premietla ako vklad na účet stavebného sporenia) a nie istinu (18.000 eur). Žalobca ponížil istinu 18.000 eur o sumu 2.091,31 eur, t.j. nasporenú sumu na účte stavebného sporenia, a preto istina predstavovala sumu 15.908,69 eur. Neskôr žalované vykonali vklady v sume 1.424,70 eur, čo tiež žalobca zohľadnil a istinu ponížil o sumu 1.424,70 eur, teda istina predstavuje čiastku 14.483,99 eur. Ďalej súd uviedol, že žalovaná namietala, že celková čiastka medziúveru/stavebného spotrebiteľského úveru, ktorú musí dlžník zaplatiť, vyčíslená na strane 1 úverovej zmluvy vo výške 37.935,11 eur, je vzhľadom na požičanú sumu 18.000 eur neprimerane vysoká, pokladá ju za rozpornú nielen s úpravou na ochranu spotrebiteľa, ale aj s dobrými mravmi. Súd konštatoval, že žalovaným bola výška úrokov z medziúveru, ako aj výška úrokov zo stavebného úveru v čase uzatvorenia zmluvy o úvere známa a pri porovnaní s priemernou úrokovou sadzbou za úvery, poskytované bankami SR v čase poskytnutia úveru žalovaným, nemožno takúto úrokovú sadzbu považovať za úžernícku a toto dojednanie o výške úrokov je platné. Pre porovnanie súd prvej inštancie uviedol, že mal z informácií dostupných na portáli NBS - priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) preukázané, že v mesiaci december 2011, t.j. v čase uzatvorenia zmluvy, bola priemerná úroková sadzba spotrebiteľských a ostatných úverov so splatnosťou nad 5 rokov vo výške 9,60 %, do 5 rokov 13,03 %. V zmluve bola dojednaná úroková sadzba medziúveru fixná na dobu 5 rokov: 6,69 % ročne, úroková sadzba stavebného úveru fixná na celú dobu trvania stavebného úveru: 4,7 % ročne, preto túto odplatu za poskytnutie úveru nie je možné považovať za neprimeranú. Súd dodal, že za situácie, ak dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne, dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že ich výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník (spotrebiteľ) nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovený úrok (cena peňazí) nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je porušením ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd SR dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí (napr. sp. zn. 5Cdo 42/2020). Súd prvej inštancie tak zaviazal žalovanú na zaplatenie úroku vo výške 777,02 eur, ktorý vznikol žalobcovi do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a úroku vo výške 1.612,50 eur odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti do 13.05.2021. Pri riadnom splácaní by žalované zaplatili žalobcovi na úrokoch sumu 19.261,11 eur, žalované zaplatili sumu 8.242,35 eur (19.261,11 - 8.242,35 = 11.018,76 eur), a teda na úrokoch majú ešte zaplatiť 11.018,76 eur; od tejto sumy treba odčítať sumu 777,02 eur a 1.612,50 eur, v dôsledku čoho má žalobca nárok na zaplatenie úrokov najviac 8.629,24 eur. Preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi úrok vo výške 6,69 % ročne zo sumy 14.483,99 eur od 14.05.2021 do zaplatenia, najviac však do výšky 8.629,24 eur (11.018,76 - 777,02 - 1.612,50). Ďalej žalovaná na pojednávaní namietala, že zmluva o úvere, o ktorú žalobca opiera svoj nárok, je napísaná písmenami menšími ako je povinná veľkosť písma podľa § 53c Občianskeho zákonníka, ktorý určuje minimálnu výšku písma 1,9 mm v prípade malého písma bez diakritiky, meranou medzi spodnou a hornou líniou tzv. doťažnicou, a preto je zmluva neplatná. Žalovaná poukazovala na § 1b novely nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., v zmysle ktorého ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovenia obsiahnuté vo VOP alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, musí uviesť dodávateľ písmom, ktorého výška je najmenej 1,9 mm. Súd prvej inštancie poukázal na to, že citované ustanovenie nadobudlo účinnosť až od 01.01.2015, pričom zmluva bola uzavretá ešte dňa 02.12.2011.

Zmluvný text zmluvy o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.12.2011 rozhodne nie je možné označiť za nečitateľný (veľkosť písma sa neodlišuje od ostatných zmluvných ustanovení). Zmluvný text je pre bežnú a štandardnú písomnú komunikáciu uvedený čitateľnou veľkosťou písma. Pričom základné podmienky úverovej zmluvy boli zvýraznené tučným písmom a takisto je to aj v predmete a účele zmluvy. Veľkosť písma na zmluvných dojednaniach je jednotná, pretože ďalší text má rovnakú veľkosť písma. Súd uviedol, že považuje žalobu za dôvodnú v celom rozsahu, a preto jej vyhovel. V konaní nebolo sporným, že žalobca na základe zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere žalovaným poskytol peňažné prostriedky v dojednanej výške v celkovej sume 18.000 eur. Z vyčíslenia žalobcu, ktorý vychádza z výpisu z medziúveru, mal súd preukázaný zostatok istiny poskytnutého úveru vo výške 15.908,69 eur. Žalobca žalovaným poskytol peňažné prostriedky, ktoré mu žalované v celej výške nevrátili, nárok žalobcu na zaplatenie zostatku poskytnutej istiny úveru je nepochybne dôvodný. Keďže žalované zaplatili žalobcovi po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru sumu 1.424,70 eur, istina 15.908,69 eur sa znížila o sumu 1.424,70 eur, v dôsledku čoho povinnosť žalovaných bolo žalobcovi zaplatiť sumu 14.483,99 eur. Žalobca má ďalej nárok na zaplatenie úrokov do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v sume 777,02 eur. Rovnako má nárok na zaplatenie úroku v sume 1.612,50 eur odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti do 13.05.2021. Taktiež má nárok na zaplatenie úroku vo výške 6,69 % ročne zo sumy 14.483,99 eur od 14.05.2021 do zaplatenia, najviac však do výšky 8.629,24 eur (11.018,76 - 777,02 - 1.612,50 eur). Tieto je nutné vnímať ako odmenu veriteľa za poskytnutie úveru dlžníkovi, pričom ich výška je podľa názoru súdu prvej inštancie primeraná. Žalobcovi patrí aj nárok na nezaplatené poplatky v sume 16,80 eur, čo zahŕňa sumu 4,80 eur ako poplatok za poskytnutie písomnej informácie a sumu 12 eur ako poplatok za vyhotovenie kópie úverovej dokumentácie. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi úrok z omeškania v sume 1.268,46 eur (t.j. 5% ročný úrok z omeškania od 09.10.2019 do 13.05.2021). Žalobcovi súd prvej inštancie ďalej priznal aj právo na zákonný úrok z omeškania, a to vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy, ktorú si strany dojednali v úverovej zmluve a ktorú si žalobca vyúčtoval v súlade so sadzbou platnou podľa § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi právo na úrok a úroky z omeškania v súlade s petítom žaloby, a to odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru od 09.10.2019 do 13.05.2021 (kedy vykonali žalované platbu žalobcovi v sume 1.424,70 eur) a od 14.05.2021 do zaplatenia. Vzhľadom k tomu, že o nároku žalobcu vo vzťahu k pôvodne žalovanej 1/ E. B. už bolo právoplatne rozhodnuté v upomínacom konaní, pričom povinnosť zaplatiť dlžnú sumu požadovanú žalobcom je spoločnou povinnosťou žalovaných, túto solidaritu súd zohľadnil vo výroku rozsudku. Pokiaľ bude dlh alebo jeho časť pôvodne žalovanou v 1. rade uhradený, v tejto časti povinnosť žalovanej plniť vo vzťahu k žalobcovi zaniká. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania súd odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol vo vzťahu k žalovanej procesne úspešný v celom rozsahu, priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalovaná, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že súd žalobu zamietne a prizná jej náhradu trov konania v plnom rozsahu. Namietala, že z výpisu z účtu medziúveru, ktorý bol priložený žalobcom ako dôkaz k žalobe vyplýva, že žalované zaplatili žalobcovi 11.167,95 eur z istiny, čím žalovaná 1/ zostala žalobcovi dlžná na istine sumu 6.832,05 eur. Namietala preto nesprávnu výšku priznanej istiny a úrokov. Ďalej uviedla, že žalobca si pri poskytovaní úveru nespĺnil informačné povinnosti podľa § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch a vzhľadom na výšku poskytnutej sumy, príjmy žalovaných a ich nevyhnutné životné náklady si nespĺnil riadne povinnosť posúdenia ich schopnosti splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 uvedeného zákona. To má podľa § 11 ods. 2 uvedeného zákona za následok, že žalobca ako veriteľ nemôže vyžadovať od žalovaných ako spotrebiteľov jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Taktiež namietala, že celková čiastka medziúveru/stavebného spotrebiteľského úveru, ktorú musí dlžník zaplatiť, vyčíslená na strane 1 úverovej zmluvy vo výške 37.935,11 eur je vzhľadom na požičanú sumu 18.000 eur s prihliadnutím na obvyklú mieru úrokov za požičanie neprimerane vysoká, je v rozpore nielen s právnou úpravou na ochranu spotrebiteľa, ale aj s dobrými mravmi (fakticky má až znaky úžery), čo zakladá neplatnosť takéhoto dojednania. Podľa jej názoru súd nedostatočne zdôvodnil oprávnenosť žalobného návrhu, ktorý je v časti požadovaných úhrad zmätočný a jeho znenie nevyplýva z odôvodnenia žaloby, takisto nekorešponduje so znením vydaného platobného rozkazu; nie je zrejmé, o aké poplatky sa jedná v sume 16,80 eur, ako súd dospel k úroku 777,02 eur, úroku 1.612,50 eur a úroku z omeškania 1.268,46 eur. Úrok zo sumy 14.483,99 eur od 14.05.2021 do zaplatenia je v platobnom rozkaze určený aj výškou 6,69 % ročne, aj výškou 5 % ročne, čo znamená zdvojenú sankciu, ktorú zákon nepripúšťa. Ďalej vytykala súdu, že sa nesprávne vysporiadala s námietkou premlčania. Veriteľ zaslal žalovaným upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 05.09.2019 z dôvodu nezaplatenia

dohodnutých splátok žalovanými. Týmto úkonom žalobca odstúpil od úverovej zmluvy, následkom čoho mu mali žalované vrátiť to, čo podľa zmluvy pôvodná žalovaná 1/ prijala, teda celý zostatok neplateného dlhu. Pretože tak žalované neučinili, vzniklo na ich strane na úkor žalobcu podľa § 451 ods.2 Občianskeho zákonníka bezdôvodné obohatenie vo výške zostatku nesplateného dlhu, ktoré boli povinné podľa § 456 Občianskeho zákonníka vydať žalobcovi. Žalobca sa dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaných dňa 05.09.2019, od ktorého plynula dvojročná premlčacia lehota na podanie žaloby. Žalobca podal žalobu na súd dňa 06.09.2021, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej doby. Žalovaná v tejto súvislosti dodala, že vznesla námietku premlčania aj z dôvodu uplynutia všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehoty. Poukázala na rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 18.01.2017, sp. zn. 19Co/42/2017, v ktorom súd vyslovil názor, že citované ustanovenie (§ 565 OZ) viaže začiatok plynutia premlčacej doby na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorú nesplnenie sa stal zročným celý dlh. Namietala aj aplikáciu ust. § 53c Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa veľkosti písma spotrebiteľskej zmluvy. Výška písma je podľa nej v úverovej zmluve menšia ako stanoví zákon, preto je úverová zmluva neplatná od počiatku. Súd sa podľa nej nezaoberal ani námietkou, že k žalobe priložené plnomocenstvo zo dňa 05.05.2021 na zastupovanie žalobcu právnym zástupcom, je formulované neurčito. Takáto formulácia zakladá jeho neplatnosť, a preto žalobný návrh nespĺňa formálne náležitosti podľa § 92 ods. 1 a § 127 ods. 1 písm. e) CSP.

3. K odvolaniu žalovanej podal žalobca písomné vyjadrenie. Uviedol, že žalovaná v odvolaní prezentuje totožnú argumentáciu ako pred súdom prvej inštancie. S ňou sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí náležite vyrovnal. Žalovaná sa snaží iba oddialiť povinnosti, ktoré jej plynú z napadnutého rozsudku. Žiadal odvolací súd o potvrdenie napadnutého rozsudku.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť ako vecne správny.

5. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP), ktoré je presvedčivé a poukazuje na správnosť jeho dôvodov. Odvolacie námietky žalovanej vecnú správnosť napadnutého rozsudku nevyvracajú, ale len rekapitulujú argumentáciu pred súdom prvej inštancie. S celou odvolacou argumentáciou žalovanej sa už obsírne vyporiadal súd prvej inštancie, preto odvolací súd zdôrazňuje nasledovné:

6. Žalovaná opakovane v odvolaní namietala, že podľa výpisu z účtu uhradila na istinu žalobcovi 11.167,95 eur, čím zostala pôvodne žalovaná 1/ dlžná žalobcovi na istine 6.832,05 eur.

7. Súd prvej inštancie k tejto námietke správne uviedol, že v tomto prípade sa jednalo o špecifický druh úveru, tzv. medziúver, pričom vysvetlil mechanizmus jeho fungovania, ktorý odvolací súd považuje za vecne správny (bod 35. napadnutého rozsudku). Tento mechanizmus medziúveru žalovaná odvolaním nespochybňuje. Uhradená suma 11.167,95 eur podľa mechanizmu fungovania medziúveru predstavuje platbu len na úroky z medziúveru, pričom istina sa týmito platbami neznižovala. Z tohto dôvodu je táto odvolacia námietka žalovanej nedôvodná.

8. Žalovaná ďalej namietala, že žalobca nemohol úver jednorazovo splatiť a zároveň úver je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že žalobca pri poskytovaní úveru neskúmal bonitu dlžníkov podľa § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch.

9. S totožnou námietkou sa vyporiadal súd prvej inštancie v bode 34. rozsudku. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti náležite odkázal na žalobcom predložené listinné dôkazy, ktoré vyvracajú dôvodnosť tejto námietky žalovanej (č.l. 83 – 98). Žalovaná v odvolaní nekonkretizuje, v čom je tento záver súdu nesprávny, resp. popri ktorých skutočnostiach neobstojí. Odvolací súd súhlasí s tým, že dokazovaním bolo zistené, že žalobca riadne pri poskytovaní úveru skúmal bonitu žalovanej (resp. oboch pôvodne žalovaných) zistením príjmu a interným posúdením bonity, založenom na dovtedajšom úverovom správaní.

10. Žalovaná nesúhlasila s celkovou čiastkou úveru vo výške 37.935,11 eur vzhľadom na požičanú sumu 18.000 eur. Považovala ju za neprimerane vysokú, ktorá je v rozpore nielen s právnou úpravou na ochranu spotrebiteľa, ale aj s dobrými mravmi, čo zakladá neplatnosť takéhoto dojednania.

11. Totožnou námietkou sa súd zaoberal v bode 36. rozsudku. Súd prvej inštancie správne porovnal, že priemerné úrokové sadzby pri obdobných úveroch boli poskytované v totožnom čase so splatnosťou nad 5 rokov vo výške 9,60 % a do 5 rokov vo výške 13,03 %. V tomto prípade bola dojednaná fixná úroková sadzba medziúveru na 5 rokov vo výške 6,69 % ročne a pri stavebnom úvere bola dojednaná tiež fixná úroková sadzba vo výške 4,7 % ročne. Týmto porovnaním správne súd skonštatoval, že táto odplata nie je v rozpore s právnou úpravou na ochranu spotrebiteľa ani s dobrými mravmi. Žalovaná opäť v odvolaní netvrdí, prečo sa domnieva, že tento záver súdu prvej inštancie nie je akceptovateľný.

12. Žalovaná považovala žalobný návrh za nedostatočný a zmätočný. Namietala, že nie je zrejmé, o aké poplatky sa jedná v sume 16,80 eur, ako súd prvej inštancie dospel k úroku 777,02 eur, k úroku 1.612,50 eur a k úroku z omeškania 1.268,46 eur. Navyše podľa nej úrok zo sumy 14.483,99 eur od 14.05.2021 do zaplata je v platobnom rozkaze určený výškou 6,69 % ročne, ale aj výškou 5 % ročne, čo znamená zdvojenú sankciu, ktorá zákon nepripúšťa.

13. Odvolací súd ani túto námietku žalovanej nepovažuje za opodstatnenú, keďže súd prvej inštancie prehľadne odôvodnil každý priznaný nárok uplatnený žalobcom. Žalovaná pritom netvrdí, že niektorý z týchto nárokov nemal súd prvej inštancie žalobcovi priznať a z akých dôvodov. Preto odvolací súd odkazuje na odôvodnenie relevantnej časti napadnutého rozsudku (bod 39.).

14. Taktiež nie je opodstatnená ani námietka žalovanej, že úrok zo sumy 14.483,99 eur priznaný súdom prvej inštancie nielen vo výške 6,69 % ročne, ale aj 5 % ročne predstavuje zdvojenú sankciu, ktorú zákon nepripúšťa. O zdvojenú sankciu sa nejedná, nakoľko úrok vo výške 6,69 % ročne predstavuje úrok zmluvný, naproti tomu úrok vo výške 5 % ročne predstavuje úrok z omeškania, teda úrok zákonný. Súbeh týchto úrokov vylúčený nie je.

15. Žalovaná v odvolaní namietala aj nesprávne posúdenie námietky premlčania. Uviedla, že v tomto prípade sa jedná o bezdôvodné obohatenie, pričom žalobca sa dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaných dňa 05.09.2019; od tohto dňa začala plynúť dvojiročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 05.09.2021. Žalobca podal žalobu na súd dňa 06.09.2021, teda po uplynutí premlčacej doby.

16. S názorom súdu prvej inštancie ohľadom záveru, že nárok žalobcu premlčaný nie je, sa odvolací súd stotožňuje. Nie je dôvodná námietka žalovanej, že žalobca uplatnil žalobou nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca uplatnil nárok zo zmluvy o úvere, pričom úver pre nesplácanie predčasne zosplatnil. Dvojiročná premlčacia doba sa tak v tomto prípade neuplatní. Uplatní sa, ako to správne aplikoval súd prvej inštancie, trojiročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka.

17. Súd prvej inštancie pritom zistil, že došlo k zosplatneniu úveru pre splátku splatnú dňa 16.07.2019. Tento záver žalovaná odvolaním ani nespochybuje, preto z neho odvolací súd aj vychádza. Od tohto dňa zároveň počítal súd prvej inštancie začiatok plynutia premlčacej doby. Po vydaní napadnutého rozsudku však došlo v súdnej praxi k názorovému posunu ohľadom počiatku plynutia premlčacej doby. Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 30.01.2023, sp. zn. 9 Cdo 368/2021 konštatoval, že „aplikácia osobitného ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských vzťahoch vylučuje uplatnenie pravidla podľa druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, pri premlčaní práva dodávateľa na zaplata celej pohľadávky pri strate výhody splátok (§ 565 Občianskeho zákonníka) sa začiatok plynutia premlčacej doby spravuje všeobecným ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka. Veriteľ sa môže po prvý raz domáhať svojho práva na súde prvý deň nasledujúci po uplynutí trojiročnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatenie). Práve tento deň je teda najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní i zámer zákonodarcu, aby premlčacia doba pri zosplatení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 Občianskeho zákonníka)(por. 7Cdo/268/2020)“. Uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, hoci vydané až po rozhodnutí súdu prvej inštancie, je plne aplikovateľné aj na toto prebiehajúce konanie, nakoľko „pokiaľ dôjde k zmene judikatúry bez zmeny právnej normy, nejde o zmenu právneho pravidla; ide o tú istú normu a iba je nanovo vyjadrený jej obsah. Z toho vyplýva, že účinky zmeny

judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti, ale nový právny názor je potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania. Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.12.2022, sp. zn. 7 Cdo 221/2021, a tam označené rozhodnutia NS SR, presadzujúce tento názor). Napokon odvolací súd dodáva, že občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Trenčíne sa dňa 30.03.2023 zhodlo, že posudzovanie počiatku premlčacej doby je potrebné posudzovať podľa aktuálnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, konkrétne vyššie citovaného uznesenia zo dňa 30.01.2023, sp. zn. 9 Cdo 368/2021.

18. Vzhľadom na to, že došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pre splátku splatnú dňa 16.07.2019, tak veriteľ sa mohol domáhať svojho práva na súde nasledujúci deň po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa od tejto splátky, t.j. od 17.10.2019. Trojročná premlčacia doba by preto uplynula dňa 17.10.2022. Žalobca podal žalobu na súd prvej inštancie už dňa 25.01.2022, teda v rámci premlčacej doby. Preto súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že nárok žalobcu premlčaný nie je.

19. Žalovaná v odvolaní zopakovala aj argument spred prvoinštančného konania, a síce, že veľkosť písma v úverovej zmluve je menšia ako stanovil zákon a úverová zmluva je z toho dôvodu neplatná.

20. Súd prvej inštancie sa s totožným argumentom náležite vysporiadal v bode 38. rozsudku. Správne zdôraznil, že úverová zmluva bola uzatvorená 02.12.2011, pričom § 1b vyhlášky č. 87/1995 Z.z., stanovujúci výšku písma najmenej 1,9 mm, nadobudol účinnosť až 01.01.2015, a preto nemožno uvedené ustanovenie aplikovať. Hoci súd prvej inštancie to priamo nekonštatoval, postupoval na podklade § 10d ods. 3 uvedenej vyhlášky, ktorá jasne stanovuje, že ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014 alebo vznikne pred 1. januárom 2015, písmo ustanovení spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovení obsiahnutých vo všeobecných obchodných podmienkach alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014. Predpisy účinné do 31.05.2014 nestanovovali, aby veľkosť písma úverovej zmluvy bola najmenej 1,9 mm. Zároveň súd prvej inštancie správne nezostal iba pri tomto posúdení, ale posúdil, či je zmluvný text čitateľný (teda posúdil právny úkon z hľadiska atribútov určitosti a zrozumiteľnosti -§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dospel pritom ku kladnému výsledku, pričom ten žalovaná ani priamo nenamieta, pričom odvolací súd s nim plne súhlasí.

21. Napokon odvolací súd nesúhlasí ani s poslednou námietkou žalovanej, že k žalobe priložené plnomocenstvo na zastupovanie žalobcu je formulované neurčito, preto žalobný návrh nespĺňa formálne náležitosti podľa § 92 a § 127 CSP. Súd prvej inštancie implicitne považoval zastúpenie žalobcu za súladné s procesným predpisom, keď konal s právnym zástupcom žalobcu. Ani prípadný nedostatok v plnomocenstve však na vecnú správnosť napadnutého rozsudku nemá vplyv. Táto odvolacia námietka je tak bez právnej relevancie.

22. S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a preto ho podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej, keďže bol v odvolacom konaní plne úspešný. V zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).